Lietas arhīva Nr. A42-01316-19/23
ECLI:LV:ADRJRIT:2019:0626.A420131619.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2019.gada 26.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese R.Migla,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Satiksmes ministrijas 2018.gada 5.decembra lēmuma Nr.03-02/3387 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 29.martā, reģistrējot 6 pārkāpumu uzskaites punktus, saistībā ar 2018.gada 28.februārī sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC329690, pieteicējam /pers. A/ reģistrēto uzskaites punktu skaits sasniedza 12 punktus.

Vienlaicīgi Ceļu satiksmes drošības direkcija (turpmāk – direkcija) direkcijas elektroniskajā e-pakalpojumu sistēmā nosūtīja pieteicējam paziņojumu par reģistrētiem 12 uzskaites punktiem un pienākumu līdz 2018.gada 29.septembrim apmeklēt apmācības kursus ceļu satiksmes drošības jautājumos un drošas transportlīdzekļa vadīšanas jautājumos, kā arī pienākumu līdz 2018.gada 2018.gada 1.oktobrim nokārtot eksāmenu ceļu satiksmes drošības jautājumos un veikt transportlīdzekļu vadīšanas iemaņu pārbaudi (*lietas 12.-14.lapa*).

Tā kā pieteicējs līdz noteiktajam termiņam neizpildīja piemēroto ietekmēšanas līdzekli, 2018.gada 2.oktobrī pieteicējam reģistrēto pārkāpumu uzskaites punktu skaits tika palielināts par 2 punktiem par katru neizpildīto ietekmēšanas līdzekli, tādējādi kopējam reģistrēto pārkāpumu uzskaites punktu skaitam sasniedzot 16 punktus. Ņemot vērā minēto, direkcija 2018.gada 5.oktobrī pieņēma lēmumu Nr.11.11-4/2198 (turpmāk – sākotnējais lēmums) par transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegumu pieteicējam uz vienu gadu no 2018.gada 12.oktobra līdz 2019.gada 11.oktobrim (*lietas 15.-17.lapa*).

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicējs vērsās Satiksmes ministrijā, norādot, ka nav varējis izpildīt piemērotos ietekmēšanas līdzekļus, jo par tiem viņam nebija paziņots (nebija nosūtīts pa pastu) (*lietas 10.-11.lapa*).

Ar atbildētājas Satiksmes ministrijas 2018.gada 5.decembra lēmumu Nr.03-02/3387 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemtajā pieteikumā par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu pieteicējs norāda, ka par piemērotajiem ietekmēšanas līdzekļiem uzzinājis, tikai saņemot pa pastu sūtīto sākotnējo lēmumu. Ja jau sākotnējo lēmumu sūtīja pa pastu, tad arī paziņojumi par piemērotajiem ietekmēšanas līdzekļiem bija jāsūta pa pastu. Ja sekotu Satiksmes ministrijas loģikai, tad arī sākotnējo lēmumu vajadzēja sūtīt elektroniski, nevis pa pastu uz pieteicēja deklarēto dzīvesvietu.

Ja direkcija apzināti veic atkāpi no paziņojumu nosūtīšanas elektroniskā veidā, tad tas netieši norāda, ka paziņojumu nosūtīšanu elektroniskā veidā nevar atzīt par kvalitatīvu un tiesisku, kā to prasa Paziņošanas likums.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemts Satiksmes ministrijas paskaidrojums par pieteikumu. Atbildētāja pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem. Pieteikumā tiesai pieteicējs nav norādījis jaunus apstākļus vai argumentus, kas būtu par pamatu pārsūdzētā lēmuma atcelšanai.

[4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.[1]panta pirmo daļu lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējot lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normām, tiesa secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[6] Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.[1] panta pirmo daļu, lai ietekmētu transportlīdzekļu vadītāju uzvedību, veicinot transportlīdzekļu drošu vadīšanu un normatīvo aktu ievērošanu ceļu satiksmē, kā arī tāpēc, lai pēc iespējas mazāk būtu apdraudēta cilvēku dzīvība, veselība un manta, transportlīdzekļu vadītāju izdarītie administratīvie pārkāpumi tiek reģistrēti Sodu reģistrā, bet pārkāpumu uzskaites punkti – transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā.

Atbilstoši minētā panta septītajai daļai pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas piemērošanas noteikumus, reglamentējot reģistrējamos pārkāpumus, pārkāpumiem atbilstošos uzskaites punktus, to noilgumu, pārkāpumu uzskaites punktu reģistrēšanas un dzēšanas kārtību, informācijas apmaiņas kārtību un kārtību, kādā reģistrā esošā informācija paziņojama transportlīdzekļa vadītājam, kā arī transportlīdzekļu vadītāju uzvedības ietekmēšanas līdzekļu piemērošanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Konkrēti, Ministru kabineta 2004.gada 21.jūnija noteikumu Nr.551 „Pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas piemērošanas noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.551).

Noteikumu Nr.551 12.2.apakšpunkts noteic, ka transportlīdzekļa vadītājam piemēro apmācības kursus (semināru) ceļu satiksmes drošības jautājumos un transportlīdzekļa drošas vadīšanas jautājumos vai braukšanas uzvedības korekcijas grupu nodarbības, ja iegūto uzskaites punktu skaits sasniedzis astoņus.

Saskaņā ar noteikumu Nr. 551 14.punktu, ja transportlīdzekļa vadītāja iegūto uzskaites punktu skaits sasniedzis astoņus, viņam nosūta paziņojumu par pienākumu apmeklēt apmācības kursus (semināru) ceļu satiksmes drošības jautājumos un drošas transportlīdzekļa vadīšanas jautājumos vai braukšanas uzvedības korekcijas grupu nodarbības. Ietekmēšanas līdzekli, izvērtējot reģistrētos pārkāpumus, piemēro direkcija.

Atbilstoši noteikumu Nr. 551 15.punktam, ja transportlīdzekļa vadītājs sešu mēnešu laikā nav izpildījis piemērotā ietekmēšanas līdzekļa prasības, viņam reģistrēto uzskaites punktu skaitu palielina par diviem punktiem.

Noteikumu Nr.551 17.punkts noteic, ja transportlīdzekļa vadītāja iegūto uzskaites punktu skaits sasniedzis 12, uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi nosūta paziņojumu par iegūto uzskaites punktu skaitu, kā arī par pienākumu nokārtot teorētisko eksāmenu un pārbaudīt transportlīdzekļu vadīšanas iemaņas.

Savukārt noteikumu Nr.551 15.punkts un 18.punkts noteic, ja transportlīdzekļa vadītājs sešu mēnešu laikā nav izpildījis piemērotā ietekmēšanas līdzekļa prasības, viņam reģistrēto uzskaites punktu skaitu palielina par diviem punktiem.

No minētajām tiesību normām izriet, ka direkcijai ir pienākums palielināt transportlīdzekļa vadītājam reģistrēto uzskaites punktu skaitu par diviem punktiem, ja transportlīdzekļa vadītājs noteiktā termiņā neizpilda tam piemēroto ietekmēšanas līdzekli.

Tā kā pieteicēja iegūto uzskaites punktu skaits sasniedza 16, tad atbilstoši noteikumu Nr.551 12.5.apakšpunktam piemēro transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegumu uz vienu gadu.

Lietā ir strīds, vai direkcija paziņojumus par ietekmēšanas līdzekli pieteicējam bija paziņojusi likumā noteiktajā kārtībā.

[7] Paziņojums par ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu (izņemot brīdinājumu) atbilst visām Administratīvā procesa likuma 1.panta trešajā daļā minētajām administratīvā akta pazīmēm un ir atzīstams par administratīvo aktu *(sk. Senāta 2010. gada 10. septembra lēmuma lietā SKA-749/2010 8. punktu)*.

Tiesiskas sekas personai var rasties tikai no administratīvā akta, kas ir stājies spēkā. Līdz ar to tiesa pārbauda, vai paziņojums bija stājies spēkā un pieteicējs nebija izpildījis tam piemēroto ietekmēšanas līdzekli, lai iestādei būtu pamats palielināt pieteicējam reģistrēto uzskaites punktu skaitu par diviem punktiem.

[8] Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmā un otrā daļa noteic, ja ārējā normatīvajā aktā vai pašā administratīvajā aktā nav noteikts citādi, administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam. Veids, kādā administratīvo aktu paziņo adresātam – rakstveidā, mutvārdos vai citādi –, neietekmē tā stāšanos spēkā. Administratīvo aktu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Ja iestāde izvēlas sūtīt nelabvēlīgu administratīvo aktu pa pastu, to noformē kā ierakstītu pasta sūtījumu.

Paziņošanas likuma 3.panta pirmā daļa noteic veidus, kādos iestāde dokumentu var paziņot – uz vietas iestādē vai piegādājot ar tās norīkota darbinieka vai ziņneša starpniecību; izmantojot pasta pakalpojumus; izmantojot elektroniskos sakarus; publiski. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ja ārējā normatīvajā aktā nav noteikts konkrēts dokumenta paziņošanas veids, iestāde pati izvēlas tādu veidu, kas nodrošinātu atbilstošu dokumenta paziņošanu adresātam. Iestāde pēc iespējas ņem vērā adresāta norādīto dokumenta paziņošanas veidu. Saskaņā ar Paziņošanas likuma 9.panta trešo daļu dokumentu paziņo, izmantojot iestādes pārziņā esošo speciālo tiešsaistes formu, ja adresāts rakstveidā izteicis vēlmi saņemt dokumentu attiecīgajā veidā. Šādai dokumenta paziņošanai piemērojamas elektronisko dokumentu apriti regulējošās tiesību normas. Dokuments, kas paziņots, izmantojot iestādes pārziņā esošo speciālo tiešsaistes formu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Tātad saskaņā ar šo tiesisko regulējumu transportlīdzekļa vadītājam paziņojumu par iegūto uzskaites punktu skaitu paziņo arī elektroniski, ja transportlīdzekļa vadītājs direkcijas interneta vietnē (www.csdd.lv) ir reģistrējies elektroniskajā e-pakalpojumu sistēmā elektronisko paziņojumu saņemšanai un ir piekritis šajos noteikumos noteikto paziņojumu saņemšanai elektroniski.

Šādu paziņošanas kārtību paredz arī noteikumu Nr.551 27.^{1}punkts, nosakot, ja transportlīdzekļa vadītājs direkcijas interneta vietnē (www.csdd.lv) ir reģistrējies elektroniskajā e-pakalpojumu sistēmā elektronisko paziņojumu saņemšanai un ir piekritis šajos noteikumos noteikto paziņojumu saņemšanai elektroniski, uz transportlīdzekļa vadītāja deklarēto dzīvesvietu paziņojumi netiek sūtīti.

[9] Saskaņā ar Paziņošanas likuma 9.panta ceturto daļu prezumpciju, ka dokuments paziņots otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas pa elektronisko pastu vai paziņots, izmantojot speciālo tiešsaistes formu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no adresāta gribas bijuši par šķēršli dokumenta saņemšanai. Ja rodas domstarpības, iestādei ir pienākums pierādīt, ka elektroniskais dokuments ir nosūtīts.

Satiksmes ministrija tiesai ir iesniegusi pierādījumus, ka pieteicējs direkcijas interneta vietnē (www.csdd.lv) ir reģistrējies elektroniskajā e-pakalpojumu sistēmā elektronisko paziņojumu saņemšanai un ir piekritis šajos noteikumos noteikto paziņojumu saņemšanai elektroniski *(lietas 19.lapa)* un ka paziņojumi par ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu pieteicējam nosūtīti 2018.gada 29.martā uz direkcijas elektroniskajā e-pakalpojumu sistēmā norādīto elektroniskā pasta adresi – */elektroniskā pasta adrese/ (lietas 20.lapa)*.

Tā kā 2018.gada 29.marts ir pirmssvētku diena, paziņojums par ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu pieteicējam paziņots 2018.gada 3.aprīlī, kad arī stājies spēkā. Paziņojumā norādīts, ka pieteicējam ir pienākums apmeklēt apmācības kursus ceļu satiksmes drošības jautājumos un drošas transportlīdzekļa vadīšanas jautājumos, ne vēlāk kā līdz 2018.gada 29.maijam, vienojoties par apmācības laiku un vietu, un kursi jāpabeidz ne vēlāk kā līdz 2018.gada 29.septembrim *(lietas 12., 14.lapa)*.

Pieteicējs atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta ceturtajai daļai nav atspēkojis paziņojuma par ietekmēšanas līdzekļa saņemšanas faktu. Objektīvi apstākļi, kas neatkarīgi no adresāta gribas bijuši par šķēršli dokumenta saņemšanai, nav norādīti ne sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas iesniegumā *(lietas 10.-11.lapa)*, ne pieteikumā tiesai *(lietas 3.-4.lapa)*.

Reģistrējoties direkcijas elektroniskajā e-pakalpojumu sistēmā elektronisko paziņojumu saņemšanai, persona pēc būtības piekrīt tam, ka konkrētās tiesiskās attiecībās ar valsti viņa būs sasniedzama ar e-pasta starpniecību. No tā savukārt izriet personas pienākums uzturēt konkrēto e-pasta adresi, lietot to, paziņot par izmaiņām vai arī atteikties no paziņojumu saņemšanas elektroniski.

[12] Tā kā pieteicējs nav izpildījis viņam paziņojumā piemēroto ietekmēšanas līdzekli, atbilstoši noteikumu Nr.551 15. punktam un 18.punktam direkcija tiesiski un pamatoti pieteicējam reģistrēto uzskaites punktu skaitu palielināja par diviem punktiem par katru piemēroto ietekmēšanas līdzekli. Savukārt saskaņā ar noteikumu Nr.551 12.5.apakšpunktu piemēro transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegumu uz vienu gadu, ja iegūto uzskaites punktu skaits sasniedz 16, kā tas ir pieteicēja gadījumā.

Līdz ar to tiesa pārsūdzēto lēmumu atzīst par tiesisku un pamatotu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Satiksmes ministrijas 2018.gada 5.decembra lēmuma Nr.03-02/3387 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā pieņemšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese R.Migla